

Povjerenstvo za održivi razvoj, poticanje gospodarstva, energetiku i klimatske promjene

Na temelju članka 37. Poslovnika, a u vezi članka 28. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, Povjerenstvo za održivi razvoj, poticanje gospodarstva, energetiku i klimatske promjene na 23. sjednici održanoj 30. listopada 2014. godine razmatralo je **Nacrt prijedloga Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama**.

Na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova Povjerenstva usvojeno je sljedeće

MIŠLJENJE

1. Vlada Republike Hrvatske podržava donošenje Nacrt prijedloga Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama.
2. Hrvatska udruga poslodavaca i sindikalne središnjice ne podržavaju Nacrt prijedloga Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama.
3. Ovom mišljenju prilaže se izdvojeno mišljenje Saveza samostalnih sindikata Hrvatske, Nezavisnih sindikata Hrvatske i Hrvatske udruge radničkih sindikata te izdvojeno mišljenje Hrvatske udruge poslodavaca na navedeni zakonski prijedlog.

IZDVOJENO MIŠLJENJE SAVEZA SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE, NEZAVISNIH HRVATSKIH SINDIKATA I HRVATSKA UDRUGA RADNIČKIH SINDIKATA

SSSH, NHS i HURS ne podržavaju Nacrt prijedloga Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama:

OBRAZOŽENJE:

I.

Nacrt prijedloga Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, u čijoj pripremi nisu sudjelovali socijalni partneri, trebao bi biti utemeljen na osnovnim načelima pravne sigurnosti, transparentnosti i predvidivosti. Pravni okvir koji uređuje institut pomorskog dobra predstavlja ključnu polugu razvoja obale i mora te je pravna sigurnost conditio sine qua non. Međutim, smatramo kako taj uvjet nije ispunjen.

Naime, Nacrt prijedloga Zakona ne ispunjava uvjet pravne sigurnosti i ne uvažava zahtjev za sektorskim usklađivanjem zakona.

Zakon u bitnome odstupa od odredbi Zakona o koncesijama: uvodi se heterogenost pravnih normi i pojmovnog određenja, raznolikost postupaka dodjeljivanja koncesija i odabira koncesionara, dok je u pojedinim dijelovima Nacrta prijedloga Zakona vidljiva i kolizija odredbi unutar samog Zakona (pr. članak 66. o prijenosu koncesije na zahtjev).

Konkretno, članak 49. stavak 4. propisuje da se „na sva pitanja davanja koncesija (...) koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju odredbe propisa kojima se uređuju koncesije.“ Iz takve formulacije proizlazi da predlagач može donositi odredbe o postupku davanja koncesije koje su suprotne Zakonu o koncesijama. Isti je slučaj sa stavkom 5. istog članka „Postupak

davanja koncesija propisuje Vlada Republike Hrvatske". Ako je postupak davanja koncesija propisan zakonom, znači li ova odredba da se predviđa donošenje nekakvog podzakonskog akta koji bi taj postupak uređivao drugačije?

Nadalje, članak 54. Nacrta prijedloga Zakona drukčije uređuje sastav, broj članova i nadležnosti stručnog povjerenstva za koncesije nego što to čini članak 14. Zakona o koncesijama. Smatramo da je takva neuskladenost pravnog uređenja tijela koje je ključno u postupku davanja koncesije štetna i generira pravni nered i nesigurnost.

Isti problem nastaje s člankom 60. stavak 2., koji uvodi odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja, što je novi oblik odluke koji ne postoji u važećem Zakonu o koncesijama.

Posebno neprihvatljivim smatramo članak 74. koji značajno odstupa od članka 48. Zakona o koncesijama, koji se odnosi na pravnu zaštitu koja se treba osigurati u svim postupcima davanja koncesije, putem neovisnog regulatornog tijela nadležnog za osiguravanje pravne zaštite u svim segmentima sustava javne nabave. Međutim, predloženi članak je u cijelosti otklonio nadležnost Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, iako je ona izričito navedena u članku 48. Zakona o koncesijama.

II.

Za provođenje Zakona bit će potrebno osigurati sredstva iz Državnog proračuna RH, međutim nisu poznate procjene o kojem trošku je riječ, kao ni o ocjeni učinka provedbe Zakona. Troškovi moraju biti transparentno istaknuti, kao i (socijalni) učinci, prije donošenja Zakona.

III.

Zaključno, pri donošenju Zakona primjenjuje se obrnuta logika pa se Zakon donosi bez postojanja Strateškog plana upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrom i Strateškog plana upravljanja i razvoja morskih luka, iz kojih bi ovakav zakon trebao proizlaziti; a Zakon se na njih izravno referira u člancima 29., 37., 55., 88., 97., 128., 204., te njihovo donošenje predviđa u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

IZDVOJENO MIŠLJENJE HRVATSKE UDRUGE POSLODAVACA

Pravno uređenje pomorskog dobra od iznimne je važnosti za djelatnost turizma, poslovanje hotela, kampova, marina, brodograditelja i drugih gospodarskih subjekata na pomorskom dobru, te pozdravljamo uvažavanje prijedloga koje smo već dostavili, ali pozivajući se na ugovor o socijalnom partnerstvu i socijalni dijalog, cijenili bi i inzistiramo na uključenju predstavnika Hrvatske udruge poslodavaca u radnu skupinu.

U nastavku se očituјemo po člancima:

Članak 2.stavak 1.točka 1

(1) Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. luka jest morska luka, tj. morski i s morem neposredno povezani kopneni prostor s izgrađenim i neizgrađenim obalama, lukobranima, uredajima, postrojenjima i drugim objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu plovnih objekata, ukrcaj i iskrcaj putnika i robe, uskladištenje i drugo manipuliranje robom, proizvodnju, oplemenjivanje i doradu robe te ostale gospodarske djelatnosti koje su s tim djelatnostima u međusobnoj ekonomskoj, prometnoj ili tehnološkoj svezi;

15. privezište je izdvojeni i samostalni infrastrukturni objekt (ponton, gat, mol, riva i sl.) i dio morskog akvatorija izvan lučkog područja;

Prijedlog

Uskladiti definicije iz članka 2. i članka 83.

Obrazloženje

Ovako proširena definicija morske luke dovode do zabune i nejasnoća dokle seže morska luka, jer prometno i tehnološko povezivanje znači da luka nema granica. Tipičan je slučaj Riječke luke koja je prometno i tehnološki povezana sa Škrljevom koje je udaljeno više kilometara od mora. Slična je situacija i sa svim morskim lukama. Pojam „luke“ nije bio u prvotnoj definiciji „pomorskog dobra“, već je naknadno dodana riječ „luke“ i time unijela nejasnoće posebno u pogledu određivanja granica pomorskog dobra.

Definicija morske luke u ovom članku nije identična sa definicijom u Članku 83. toč.2. i predlažemo da se iste usklade, odnosno da se briše riječ „luka“.

Prijedlog 2.

Izmijeniti točku 15. na način da glasi:

„15. Privezište je samostalni infrastrukturni objekt (ponton, gat, mol, riva i sl.) i dio morskog akvatorija izvan lučkog područja, koji služi za pristajanje, sidrenje i zaštitu plovnih objekata, te ukrcaj i iskrcaj putnika i roba.

Obrazloženje

Ovaj zahtjev tražimo iz razloga što određeni broj gostiju koji odsjedaju u Resortu, dolaze sa svojim plovilima, te za vrijeme njihovog odsjedanja u hotelu, plovilo se nalazi na privezištu.

Pomorsko dobro po samom Zakonu

Članak 7.stavak 2.

(2) Kopneni dio pomorskog dobra, po samom Zakonu su nekretnine koje su po položaju i u javnim knjigama po kulturi označene kao: morska obala, luke, nasipi, sprudovi, rtovi, hridi, grebeni, žala, plaže, kupališta, molovi, lukobrani, rive, gatovi, kao i sinonimi tih pojava, morske solane, ušća rijeka koje se ulijevaju u more, kanali spojeni s morem i sve nekretnine unutar lučkog područja luke.

1. Prijedlog – brisati riječ „luke“

Obrazloženje:

U Članku 2. toč.1 u obrazloženju je navedeno zašto pojam „luke“ treba izbaciti iz definicije pomorskog dobra. Dakle brisanjem riječi „luke“ bile bi riješene mnoge nedoumice i različito tumačenje pomorskog dobra. Time bi se vratila prvočitna definicija koja je potpuno jasna. Uvođenjem riječi „luka“ stvoreno je niz problema, jer su u pomorsko dobro uključeni i objekti koji su ušli u pretvorbu i koje su dioničari platili, a nije izvršeno izvlaštenje ni isplaćena naknada za plaćene nekretnine na pomorskom dobru.

2. Prijedlog

Dodaje se novi stavak koji glasi:

„(3) Kopneni dio pomorskog dobra po samom Zakonu su i nekretnine koje imaju narav odnosno kulturu iz prethodnog stavka i u slučaju ako još ne dolaze upisane u katastru zemljišta i zemljišnoj knjizi (nevidljivo pomorsko dobro).“

Dodaje se novi stavak koji glasi:

„(4) Kopneni dio pomorskog dobra po samom Zakonu ne obuhvaća zatečeno stanje dijelova obale koje su dokumentima prostornog uređenja predviđene za uređenje tj. gospodarsko korištenje.“

Uknjižba i evidentiranje pomorskog dobra po samom Zakonu

Članak 8.

(1) Pomorsko dobro iz članka 7. ovoga Zakona upisuje se u zemljišnu knjigu na temelju rješenja nadležnog upravnog odjela u županiji o određivanju granice pomorskog dobra.

(2) Pokretanje postupka određivanja granice pomorskog dobra zabilježiti će se u zemljišnoj knjizi.

(3) *Upisom pomorskog dobra u zemljišnoj knjizi prestaje pravo vlasništva kao i tereti upisani na pomorskom dobru.*

(4) *Zahtjev za upis brisanja prava vlasništva, na prijedlog nadležnog upravnog odjela u županiji, podnosi nadležno državno odvjetništvo.*

(5) *Smatra se da postoji opravdani razlog i pravni interes Republike Hrvatske za pokretanje pojedinačnog ispravnog postupka glede određenog zemljišnoknjizičnog uloška ako je izvatom iz zemljišne knjige učinjeno vjerojatnim da se postupak pokreće radi upisa pomorskog dobra u zemljišnu knjigu.*

Prijedlog

Stavak 1. mijenja se i glasi:

(1) Pomorsko dobro iz članka 7., stavka 2. i 3. ovoga Zakona upisuje se u zemljišnu knjigu na temelju rješenja nadležnog upravnog odjela u županiji o određivanju granice pomorskog dobra odnosno o upisu nove čestice pomorskog dobra u katastar zemljišta i zemljišnu knjigu u slučaju neevidentiranog pomorskog dobra.

Dodati novi stavak 6. koji glasi:

(6) Zahtjev za upis neevidentiranog pomorskog dobra u katastar zemljišta i zemljišnu knjigu, na prijedlog nadležnog upravnog odjela u županiji, podnosi nadležno državno odvjetništvo.

Obrazloženje- Upit

Je li sastavni dio postupka utvrđivanja granice pomorskog dobra (čl. 10.) ujedno i rješavanje upisa neevidentiranog pomorskog dobra. Ovisno o tome vidjeti da li predviđeti ovaj upis kao poseban ili kao dio postupka utvrđivanja granica.

U dosadašnjoj praksi se u tim slučajevima najprije tražio upis/ uknjižba pomorskog dobra kao preduvjet za utvrđivanje granica pomorskog dobra.

Granice pomorskog dobra

Članak 9.

(1) *Granica pomorskog dobra utvrđuje se na dijelu morske obale gdje postoji potreba zaštite općeg interesa i/ili gospodarskog korištenja i/ili posebne upotrebe pomorskog dobra.*

(2) *Granica pomorskog dobra utvrđuje se i u slučaju kada nekretnina koja je pomorsko dobro po samom Zakonu nije obuhvatila u cijelosti kopneni dio pomorskog dobra koji služi neposrednom odnosno uobičajenom korištenju mora.*

Upit

Vidjeti i komentar uz članak 8.

Pitanje: misli li se u stavku 2. i na nekretnine (dijelove pomorskog dobra) koje nisu upisane u katastru/ zemljišnoj knjizi ili (samo) na nekretnine koje u katastru/ zemljišnoj knjizi već dolaze evidentirane (ali ne kao pomorsko dobro).

Članak 10.

(1) *Granicu pomorskog dobra i granicu lučkog područja, osim vojnih luka i luka od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku u upravnom postupku utvrđuje i određuje upravni odjel u županiji.*

(2) *Granicu lučkog područja luka od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku na prijedlog upravnog odjela u županiji iz stavka 1. ovog članka utvrđuje rješenjem Ministarstvo, a za vojne luke, na prijedlog ministra obrane, rješenjem Ministarstvo.*

(3) *Upravni odjel u županiji započinje postupak utvrđivanja granice pomorskog dobra i granice lučkog područja sukladno Godišnjem planu utvrđivanja granica pomorskog dobra koji donosi županijska skupština, a iznimno na temelju zahtjeva Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva, lučke uprave ili stranke.*

(4) *Ako upravni odjel u županiji na temelju zahtjeva Vlade Republike Hrvatske ili Ministarstva ne utvrdi ili izmjeni granicu pomorskog dobra u roku od šezdeset dana, rješenje će po službenoj dužnosti donijeti Ministarstvo.*

(5) *Protiv rješenja o granici pomorskog dobra ili granici lučkog područja luke osim vojnih luka i luka od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku može se podnijeti žalba Ministarstvu.*

(6) *Protiv rješenja o utvrđivanju granica lučkog područja iz stavka 2. ovoga Zakona i granica pomorskog dobra iz stavka 4. ovoga Zakona ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.*

(7) *Postupak utvrđivanja, određivanja i mijenjanja granice pomorskog dobra propisuje Vlada Republike Hrvatske.*

1. Prijedlog

Dodati novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Inicijativu za pokretanje postupka za određivanje pomorskog dobra može pokrenuti i zainteresirana pravna ili fizička osoba, podnošenjem prijedloga nadležnom odjelu uprave, ukoliko za to postoji određeni gospodarski interes i ukoliko je gospodarsko korištenje pomorskog dobra na određenom području već predviđeno planovima prostornog uređenja.“

Dodati novi stavak 5 koji glasi:

„(5) Donositelj godišnjeg plana iz stavka 3. ovog članka dužan je kod njegovog utvrđivanja i donošenja voditi računa o prioritetima i značaju potrebe zaštite općeg interesa odnosno o veličini i značaju gospodarskog korištenja i/ili posebne upotrebe područja pomorskog dobra koja se uvršćuju u godišnji plan.“

Stavci 4. – 7. postaju članci 6. – 9.

Obrazloženje

Nadležni odjeli uprave zaduženi su za prijedlog i provođenje plana određivanja pomorskog dobra. U svakom slučaju, trebalo bi omogućiti strankama koje su zainteresirane za gospodarsko korištenje pomorskog dobra, da iskažu svoj interes, kako bi pojedini dijelovi pomorskog dobra što prije ušli u proceduru i kako bi se stvorile prepostavke za gospodarsko korištenje.

Stoga, predlažemo da Zakon odgovarajuće utvrdi prioritete kod izrade godišnjeg plana. Može se vidjeti i bi li donošenju ovog plana mogla prethoditi i uvažiti se odgovarajuća inicijativa zainteresiranih osoba da se određena područja uvrste u ovaj plan.

Vidjeti i komentar uz članak 8.

Također bilo bi potrebno pojasniti, da li u slučaju, kad se granica utvrđuje na zahtjev stranke, da li upravni odjel županije započinje postupak utvrđivanja granice tek kad se isti zahtjev uvrsti u Godišnji plan, ili se isto može provesti mimo njega, obzirom da troškove tog postupka snosi stranka.

Upit

Vezano uz stavak 5. Nacrta prijedloga Zakona koji glasi: „*Protiv rješenja o granici pomorskog dobra ili granici lučkog područja luke osim vojnih luka i luka od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku može se podnijeti žalba Ministarstvu.*“

- Predlažemo i urediti tko je ovlašten podnijeti žalbu.

Članak 11. stavak 4.

(4) Obuhvat lučkog područja luke otvorene za javni promet županijskog i lokalnog značaja i gradske luke prema odredbama ovog Zakona, utvrđuje se tako što se na snimak postojećeg izgrađenog stanja ishodi potvrdu nadležnog upravnog tijela da obuhvat nije protivan odgovarajućem prostornom planu koji je u primjeni na određenom području ili da je obala izgrađena prije 21. lipnja 2011. godine.

Primjedba

Predlažemo urediti da se luke otvorene za javni promet ne mogu „osnivati“ na područjima plaža kao ni lučica uz te plaže koje su sa izgrađenim turističkim sadržajima izvan granice

pomorskog dobra povezane u funkcionalnu gospodarsku cjelinu osim u slučaju suglasnosti gospodarskog subjekta koji upravlja tom gospodarskom cjelinom.

Imamo na pr. situaciju da se izmjenama i dopunama prostornog plana postojeća privezišta ispred turističkih naselja i kampova, koja su smještena u okviru plaže i po svojoj naravi – položaju trebale bi služiti privезу plovila gostiju, žele predvidjeti kao luke otvorene za javni promet. Takva namjena potencijalno može ugroziti mir i sigurnost gostiju tih objekata, također i oduzeti područje koje je prvenstveno namijenjeno za plažu te aktivnosti odmora i razonode gostiju. U slučaju da se obuhvat luke može utvrditi već temeljem toga da je obala izgrađena prije 21.6.2011. godine kampovi, hoteli i turistička naselja izložena su nemogućnosti utjecaja da se na ovakvom području ne uvede luka otvorena za javni promet.

Kriteriji za utvrđivanje i mijenjanje granice pomorskog dobra

Članak 12. stavak 3.

(3) *Upravni odjel u županiji iznimno, može utvrditi ili izmijeniti granicu pomorskog dobra ispod zakonskog minimuma iz stavka 1. ovoga članka, sukladno sljedećim kriterijima:*

1. *ako to zahtijeva izgrađenost povjesnih građevina te postojeće stanje na obali (potporni i zaštitni zidovi u funkciji infrastrukturnih objekata), uz prethodnu suglasnost ministra;*
2. *u slučaju javnog interesa koji odlukom utvrđuje Ministarstvo.*

Prijedlog

Dodati novu točku 2.koja glasi:

„2. ako to zahtijeva izgrađenost legalno izgrađenih postojećih građevina i/ili postojeće stanje na obali (potporni i zaštitni zidovi u funkciji legalno izgrađenih građevina), uz prethodnu suglasnost ministra i uz uvjete predviđene ovim zakonom;“

Točka 2. postaje točka 3.

Članak 13. stavak 2.

(2) *Rješenje o utvrđivanju i određivanju granice pomorskog dobra iznimno se može donositi za dio obalne linije koji je kraći od 500 metara.*

Prijedlog – brisati stavak 2.

Obrazloženje

Smatramo ovu odredbu nepotrebnom te da je ovo pitanje dovoljno uređeno u članku 9. (*Granica pomorskog dobra utvrđuje se na dijelu morske obale gdje postoji potreba zaštite općeg interesa i/ili gospodarskog korištenja i/ili posebne upotrebe pomorskog dobra.....*). Odredba bi mogla izazvati i nepotrebne poteškoće u primjeni.

Članak 14.

(1) *Troškove vođenja postupka utvrđivanja, određivanja i izmjene granice pomorskog dobra snosi nadležna županija.*

(2) *U slučaju da se granica ili izmjena granice pomorskog dobra određuje, utvrđuje ili mijenja na zahtjev osobe koja ima pravni interes, troškove utvrđivanja ili izmjene granice snosi podnositelj zahtjeva.*

Prijedlog – dodati novi stavak 3.koji glasi:

„ (3) Ako osoba iz stavka 2., koja je snosila troškove određivanja, utvrđivanja ili izmjene granice koje se provodi u svrhu stjecanja zakonskih uvjeta za davanje ovog područja u koncesiju, ne bude izabrana za koncesionara toga područja, ova osoba ima pravo na povrat stvarnih troškova izrade dokumentacije od izabranog koncesionara.“

Obrazloženje

Predlažemo regulirati slično onome u članku 58. (Dokumentacija za zahvate u prostoru).

Naime, gornji slučaj- potreba da netko snosi ove troškove, ovisi i o tome koja će se područja uvrstiti, a koja ne u godišnji plan utvrđivanja granica, pa nije dobro rješenje da za pojedina područja troškove snosi županija, a za pojedina sama zainteresirana osoba.

Predlažemo dopuniti i s odredbama o načinu- postupku- roku povrata troškova (na pr. da li se na povrat troškova izabrani koncesionar obvezuje odlukom- ugovorom o koncesiji, u kojem roku je dužan izvršiti povrat i sl.), odnosno da se ovo unese i u obavijest o namjeri davanja koncesije za to područje.

Inače, smatramo da bi bolje rješenje bilo da obvezu povrata podnositelju zahtjeva ima davatelj koncesije koji bi onda svoje potraživanje isplaćenog troška uredio s izabranim koncesionarom.

Uređena morska plaža

Članak 22.

(1) *Uređena morska plaža obuhvaća kopneni i morski prostor izmijenjenih prirodnih obilježja, koji je infrastrukturno opremljen i uređen te označen i zaštićen s morske strane.*

(2) *Uređene morske plaže mogu se koristiti za obavljanje gospodarske djelatnosti isključivo na osnovi koncesije.*

(3) *Ako uređena morska plaža nije dana u koncesiju istu je dužna održavati jedinica lokalne samouprave, bez prava davanja dozvola na istoj.*

Prijedlog – dodati stavak 4. koji glasi:

„(4) Iznimno od odredbe prethodnog stavka, dozvole se mogu dati gospodarskom subjektu koji upravlja objektom koji po svome položaju sa plažom čini funkcionalnu gospodarsku i/ili prostornu cjelinu.“

Obrazloženje

Smatramo da je gornja dopuna u interesu jedinice lokalne samouprave, gospodarskog subjekta (hoteli, turistička naselja, kampovi) i korisnika plaže.

Morske plaže hotela, kampova i turističkih naselja

Članak 25. st. 2.

(1) *Morske plaže hotela, kampova i turističkih naselja su uređene morske plaže, koje su sa izgrađenim turističkim sadržajima izvan granice pomorskog dobra povezane u funkcionalnu gospodarsku cjelinu.*

(2) *Davatelj koncesije utvrđuje funkcionalnu gospodarsku cjelinu iz stvaka 1. ovoga članka uz osiguranje nesmetanog prolaza uz pomorsko dobro (šetnicu), kapacitetu, kategoriji i vrsti objekata, a u postupku davanja koncesije može potpuno isključiti opću upotrebu dijela plaže dane u koncesiju do maksimalno 30% plaže.*

Prijedlog

U stavku 2. iza riječi „(šetnica)“ dodati riječ „sukladno“, te brisati riječi „do maksimalno 30% plaže.“

Obrazloženje

Smatramo da u slučajevima kada se temeljem zakona može isključiti ili ograničiti opća upotreba, ovo mora vrijediti za cijelu plažu, a ne samo za njezin dio, jer plaža čini jednu – jedinstvenu funkcionalno- tehničku cjelinu.

Neodrživa je formulacija prema kojoj se u postupku davanja koncesije može potpuno isključiti opća upotreba dijela plaže dane u koncesiju do maksimalno 30% plaže. Naime, plaža svojom namjenom čini funkcionalnu cjelinu te određivanje stupnja ograničenja i isključenja od opće upotrebe pomorskog dobra je u praksi gotovo nemoguće provesti. Ova odredba ograničava koncesionara da istu plažu koristi na jednak način te onemogućava potpuno isključivanje i/ili ograničavanje iz opće upotrebe plaže hotela i turističkih naselja. Mora se voditi računa i o objektima osjetljive namjene kao što su naturistički kampovi i turistička naselja, te objektima najviše kategorije u koje svakako spadaju hoteli sa četiri i pet zvjezdica koji moraju imati posebno zaštićeni i jednoobrazan režim korištenja.

Morske plaže za posebne namjene

Članak 26.

- (1) Morske plaže za posebne namjene su uređene morske plaže, koje udovoljavaju zahtjevima i potrebama posebnih grupa korisnika.
(2) Morske plaže za posebnu namjenu se gospodarski koriste na osnovi koncesije.

Komentar - Smatramo kako ovaj institut treba preciznije uredit radi izbjegavanja dvojbi, makar i samo navođenjem nekoliko primjera o posebnim korisnicima.

Glava V. – Upotreba i korištenje pomorskog dobra

Članak 41. st. 4. i 5.

- (4) Odobrenje za posebnu upotrebu i koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra mogu se dati kad je pomorsko dobro kao takvo određeno ili utvrđeno i upisano u zemljišne knjige.
(5) Iznimno, ako je davatelj odobrenja ili koncesije Vlada Republike Hrvatske, pomorsko dobro mora biti upisano u zemljišne knjige do sklapanja ugovora o posebnoj upotrebi, odnosno ugovora o koncesiji.

Prijedlog

Izmijeniti članak 41.st. 4. tako da glasi: „Odobrenje za posebnu upotrebu i koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra mogu se dati kad je pomorsko dobro kao takvo određeno ili utvrđeno.“

Brisati stavak 5.

Obrazloženje

Opće je poznato da u dosta slučajeva pomorsko dobro nije upisano u zemljišne knjige, a navedena formulacija će omogućiti davanje koncesije i plaćanje naknade za istu i u slučajevima kada nije izvršen upis pomorskog dobra u zemljišne knjige. Time će se omogućiti davanje koncesija sukladno ostalim odredbama Zakona, a privrednim subjektima koji već imaju izgrađene objekte i obavljaju gospodarsku djelatnost na pomorskom dobru da mogu nastaviti zakonito obavljati istu.

Koncesije na pomorskem dobru

Članak 49. stavak 2.

- (2) Osnovi uvjeti za dobivanje koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra koje pravna osoba, odnosno fizička osoba vlasnik obrta mora ispunjavati jesu:
1. da je registrirana za obavljanje gospodarske djelatnosti za koju traži koncesiju;
2. da su do dana podnošenja ponude, odnosno zahtjeva podmirene sve obveze iz ranijih koncesija, kako podnositelja zahtjeva tako i s njim povezanih fizičkih i/ili pravnih osoba,
3. da do dana podnošenja ponude, odnosno zahtjeva nije oduzimana koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra kako podnositelja zahtjeva tako i s njim povezanih fizičkih i/ili pravnih osoba.

Komentar

Smatramo kako nedostaje konkretnije određenje što se smatra pod „podnositeljem zahtjeva i s njim povezanim fizičkim i/ili pravnim osobama“. Za provjeriti je li ovakvo određivanje upitno u smislu posebnih propisa, na pr. Zakon o trgovačkim društvima (svako društvo ima vlastitu pravnu osobnost i zakonska prava i obveze).

Dokumentacija za nadmetanje

Članak 55. stavak 3.

- (3) Dokumentacija za nadmetanje može sadržavati iznos i dinamiku ukupnog investicijskog ulaganja kao i druge posebnosti oplemenjivanja i uređenja pomorskog dobra koje su

ponuditelji dužni iskazati u svojoj ponudi, uključujući i opseg ograničenja opće upotrebe pomorskog dobra.

Prijedlog

U odnosu na dokumentaciju za nadmetanje predlažemo da se pod ukupna investicijska ulaganja smatraju samo ona ulaganja koja su izvršena isključivo u pomorsko dobro, koja su trajna i bespovratna, te poboljšavaju i povećavaju njegovo vrijednost (npr. nasipavanje pjeska i šljunka, popločavanje plaže, izgradnja infrastrukture, tuševa i rasvjete, uređenje dječjih igrališta i dr.). Prihvaćanjem sadašnjeg prijedloga distimulira se ulaganje u pomorsko dobro jer se u vrijednost investicija računa i ulaganje u osnovna sredstva koncesionara (npr. pedaline, sandoline, tobogani, gliseri i ostala oprema), dakle, u imovinu koncesionara koja ne pridonosi povećanju trajne vrijednosti i kvalitete pomorskog dobra te koja nakon isteka koncesije ostaje njegovo privatno vlasništvo.

Članak 57. stavak 5.

(5) *Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave daje koncesije na pomorskom dobru za koncesije iz članka 56. za gradnju i/ili gospodarsko korištenje objekata koji nisu od interesa i značaja za Republiku Hrvatsku na rok do 15 godina.*

Prijedlog

Predlažemo da se u članku 57.stavak 5. Broj „15“ zamjeni s brojem „30“.

Obrazloženje

Gradnja luke posebne namjene, a posebno luke nautičkog turizma, je izvjestan građevinski pothvat sa značajnim pretpostavljenim troškovima same gradnje. Gradnja infrastrukture (lukobrana, obalnih zidova, infrastrukturne mreže opskrbe vodom i strujom, te odvodnje kanalizacije) je investicijski pothvat kojeg je teško gospodarski komercijalno opravdati kroz 15 godina. U svakom slučaju, ukoliko se bude inzistiralo na kraćem roku trajanja koncesije, zainteresiranost investitora biti će osjetno manja, kvaliteta gradnje i kvaliteta servisa odnosno usluge tijekom korištenja biti će zasigurno reducirana, a samim time i ponuđena koncesijska naknada biti će smanjena. Svi ovi elementi zasigurno nisu cilj predlagatelja zakona, te u tom smislu predlažemo povećanje, a ne smanjenje roka trajanja koncesije.

Dokumentacija za zahvate u prostoru

Članak 58. stavak 4.

(4) *Ukoliko osoba iz stavka 2. i stavka 3. ovoga članka, koja je ishodila potrebnu dokumentaciju po ovlasti davatelja koncesije, nije izabrana za koncesionara ima pravo na povrat stvarnih troškova izrade dokumentacije od izabranog koncesionara.*

Prijedlog

Predlažemo urediti postupak (na pr. da li se na povrat troškova izabrani koncesionar obvezuje već natječajem, odlukom- ugovorom o koncesiji, u kojem roku je dužan izvršiti povrat i sl.). Inače, smatramo boljim rješenjem obvezu povrata trebao imati davatelj koncesije koji bi onda svoje potraživanje isplaćenog troška uredio s izabranim koncesionarom.

Postupak davanja koncesije

Članak 59. stavak 3.

(3) *U postupku davanja koncesije ne mogu sudjelovati gospodarski subjekti koji su koristili pomorsko dobro bez valjane pravne osnove i/ili uzrokovala štetu na pomorskom dobru ukoliko prethodno ne plati naknadu štetu zbog stjecanja bez osnove.*

Prijedlog

Izmijeniti članak 59. stavak 3. tako da glasi: „U postupku davanja koncesije ne mogu sudjelovati gospodarski subjekti koji su koristili pomorsko dobro bez pravne osnove svojom krivnjom i/ili uzrokovale štetu na pomorskom dobru ukoliko prethodno ne plate naknadu štete

zbođ stjecanja bez osnove nakon završetka upravnog postupka ili sudskog postupka vođenoog po pravilima zakona koji utvrđuje obvezne odnose“.

Obrazloženje

Ako se ne promijeni predložena odredba u nacrtu Zakona, odmah ćemo isključiti sve gospodarske subjekte koji gospodarski koriste pomorsko dobro i imaju izgrađene objekte temeljem pravomoćne uporabne i građevinske dozvole, ali nemaju važeći ugovor o koncesiji jer nisu u većini slučajeva stvorene pretpostavke za sklapanje istog iz razloga što nisu utvrđene gradnice pomorskog dobra ili lučkog područja, ili pomorsko dobro nije upisano u zemljišne knjige i slično. Znači na navedeni način, unaprijed bi se svi ti gospodarski subjekti isključili od sujelovanja na natječaju, stoga predlažemo sa se ista odredba izmjeni.

Naknada za koncesiju

Članak 63. stavak 5

(5) *Iznimno u lukama otvorenim za javni promet od osobitog (međunarodnog) gospodarskog značaja za Republiku Hrvatsku i za gospodarsko korištenje luka posebne namjene - industrijskih luka koncesijska naknada može se odrediti u stalnom i promjenjivom dijelu.*

Prijedlog – brisati stavak 5. članka 63

Obrazloženje:

Zašto se lukama za javni promet omogućava iznimno gospodarsko korištenje kao luke posebne namjene. Ovim se direktno vrši nelojalna konkurenca komercijalnim lukama posebne namjene, odnosno omogućava se nelojalna konkurenca državnih luka koncesionarima koji rade na tržišnim principima. Tipičan je primjer Riječke luke koja prihvata na godišnji vez brodice i jahte po znatno nižim cijenama od komercijalnih marina, a ne zadovoljava ni približno uvjete koji moraju imati luke posebne namjene.

Potkoncesija, sporedne djelatnosti i prijenos koncesije

Članak 66.

(4) *Ugovor o potkoncesiji može biti sklopljen samo na temelju prethodne suglasnosti davaljatelja koncesije.*

(5) *Mogućnost davanja potkoncesije mora biti predviđena u ugovoru o koncesiji.*

(6) *U potkoncesiju se ne može dati glavna djelatnost koja je predmet koncesije.*

(7) *Za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji, koncesionar može s trećim osobama sklopiti ugovor o obavljanju sporednih djelatnosti koncesije i o tome izvjestiti davaljatelja koncesije najkasnije u roku od 30 dana od dana sklapanja ugovora.*

(8) *Ugovor o koncesiji koncesionar nije ovlašten prenijeti trećoj osobi.*

(9) *Iznimno, na temelju suglasnosti davaljatelja koncesije, koncesionar može ugovor o koncesiji prenijeti na treću osobu, koja u vrijeme prijenosa ispunjava sve uvjete za dobivanje koncesije sukladno odredbama ovoga Zakona.*

(10) *Ugovor o prijenosu ugovora o koncesiji potpisuju davaljatelj koncesije, dosadašnji koncesionar i novi koncesionar.*

(11) *Na sva pitanja sklapanja ugovora o potkoncesiji, ugovora o obavljanju sporednih djelatnosti i prijenosa koncesije koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se propisi koji uređuju koncesije.*

Napomene

(greška u numeraciji stavaka)

Vezano za stavak 4. i 7. Nije dovoljno jasno na što se odnosi Ugovor o potkoncesiji, a na što ustupanje sporednih djelatnosti, pa navedeno može biti predmetom spora.

Smatramo potrebnom definirati što je na pr. sporedna djelatnost (vjerojatno se mislilo na poslove čišćenja, održavanje, zaštite, servisiranja i sl.). Jer, prema onome kako trenutno piše u članku, ako se u koncesiju ne može dati glavna djelatnost, a za sporedne se ne sklapa

ugovor o potkoncesiji, onda je pitanje za koje se ustvari djelatnosti može sklopiti ugovor o potkoncesiji.

Možda nedostaje uređenje po kriteriju samog područja - površine koja se može dati u potkoncesiju, na pr. da se ugovor o potkoncesiji može sklopiti za bilo koju djelatnost ako ona uključuje obavljanje na ograničenom dijelu područja pomorskog dobra u potkoncesiji.

Prestanak koncesije

Članak 67.

(1) Koncesija prestaje na način i pod uvjetima propisanim zakonom kojim se uređuju koncesije.

(2) Na posljedice, prava i obveza iz ugovora o koncesiji, u slučaju prestanka koncesije primjenjuju se odredbe ovoga Zakona, propisa o koncesijama i propisa o obveznim odnosima.

(3) Pored razloga prestanka koncesije iz stavka 1. ovoga članka koncesija prestaje:

a) istekom roka na koji je dana,

b) smrću koncesionara fizičke osobe, odnosno prestankom koncesionara pravne osobe.

(4) Iznimno, kada koncesionar fizička osoba umre, a vođenje obrta se nastavi sukladno propisima o obrtu, njegovi naslijednici mogu stupiti na mjesto koncesionara, a u slučaju prestanka pravne osobe, pravni sljednici mogu stupiti na mjesto koncesionara ako u vrijeme subrogacije ispunjavaju sve uvjete za dobivanje koncesije sukladno odredbama ovoga Zakona.

(5) Koncesija iz stavka 1. točke b) ovoga članka ne prestaje ako naslijednici, odnosno pravni sljednici u roku od 3 mjeseca od dana smrti koncesionara, odnosno prestanka pravne osobe zatraže od davatelja koncesije potvrdu koncesije.

(6) Davatelj koncesije će potvrditi koncesiju ako naslijednik ili sljednik pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka ispune uvjete iz članka 49. stavka 2. ovoga Zakona.

Napomena - sukladno Zakonu o trgovačkim društvima društvo koje je pravni sljednik društva koje prestaje postojati u svemu stupa na mjesto svog pravnog prednika (postaje nositelj svih njegovih prava i obveza).

Koncesije na zahtjev

Članak 69.st.1.točka a), c) i d)

(1) Koncesijom na zahtjev dokazuje se pravo na gospodarsko korištenje i/ili gradnju na pomorskom dobru sukladno dokumentima prostornog uređenja temeljem kojih se može graditi na pomorskom dobru i stječe pravo na:

a) Gospodarsko korištenje pomorskog dobra i/ili građenje građevina infrastrukture koje se dijelom nalaze na pomorskom dobru i čija izgradnja je uređena posebnim propisom i mogu se graditi na pomorskom dobru i lučkom području (ceste, pruge, mostovi, vodovodna, kanalizacijska, energetska, električna komunikacijska infrastruktura i dr.)

b) gospodarsko korištenje pomorskog dobra kada je to posljedica ishođene koncesije prema posebnom propisu (solane, iskorištavanje mineralnih i rudnih bogatstava, obavljanje linijskog obalnog putničkog pomorskog prometa i sl.).

c) za gospodarsko korištenje plaže i/ili privezišta i/ili nautičkog sidrišta koja po svom položaju čini funkcionalnu, infrastrukturnu i prostornu cjelinu sa samo jednim ugostiteljskim objektom i nalazi se u turističkoj zoni izvan naselja.

d) za gospodarsko korištenje plaže i/ili privezišta i/ili nautičkog sidrišta koja po svom položaju čini funkcionalnu, infrastrukturnu i prostornu cjelinu sa samo jednim ugostiteljskim objektom najviše kategorije (minimalno pet zvjezdica) koji se nalazi unutar naselja.

Prijedlog

Predlažemo izmjenu članka 69.stavka 1. točka a) tako da ista glasi:

„(1) Koncesijom na zahtjev ostvaruje se pravo na gospodarsko korištenje i/ili gradnju na pomorskom dobru sukladno dokumentima prostornog uređenja temeljem kojih se može graditi na pomorskom dobru i stječe pravo na:

- a) gospodarsko korištenje pomorskog dobra i/ili građenje građevina infrastrukture koje se dijelom nalaze na pomorskom dobru i mogu se graditi na pomorskom dobru i lučkom području (ceste, pruge, mostovi, vodovodi, kanalizacija, energetska postrojenja, benzinske postaje, telekomunikacijska infrastruktura i dr.) posebice ako postojeća gospodarska aktivnost subjekta na određenoj lokaciji čini s predmetom koncesije za koju se zahtjev podnosi tehnološku ili funkcionalnu cjelinu, te predmet koncesije služi samo obavljanju te gospodarske aktivnosti.

Obrazloženje:

Smatramo da je ovaj članak trebalo precizirati sukladno odredbi koja je već unesena u važeći Zakon o koncesijama, uz uvažavanje da na pomorskom dobru već postoje izgrađeni objekti s važećom građevinskom i uporabnom dozvolom u kojima se obavljaju gospodarske djelatnosti (npr. benzinske postaje), ali do danas nisu stvorene prepostavke za sklapanje ugovora o koncesiji.

Prijedlog 2.

Točke c i d mijenjaju se i glase:

- „c) za gospodarsko korištenje plaže i/ili privezišta i/ili nautičkog sidrišta koja po svom položaju čini funkcionalnu, infrastrukturnu i prostornu cjelinu sa samo jednim ugostiteljskim objektom ili s više ugostiteljskih objekata kojima upravlja samo jedan gospodarski subjekt;
- d) za gospodarsko korištenje plaže i/ili privezišta i/ili nautičkog sidrišta uz ograničenje opće uporabe (ograđivanje, s ili bez naplate ulaza), koja po svom položaju čini funkcionalnu, infrastrukturnu i prostornu cjelinu sa samo jednim ugostiteljskim objektom najviše kategorije (četiri ili pet zvjezdica) ili, neovisno o kategoriji, ako se radi o naturističkom ugostiteljskom objektu.“

Obrazloženje

Područje naselja može obuhvaćati i vrlo „široko“ područje koje po svojoj lokaciji uopće ne mora biti u „samom“ naselju te da zbog toga nije dobro vezivati mogućnost koncesije na zahtjev u odnosu na područje u ili izvan naselja, posebno kad se ne isključuje i/ili ne ograničava opća upotreba. Smatramo kako opravdano postavljamo pitanje, zbog čega se unutar naselja predviđa koncesija na zahtjev samo za ugostiteljske objekte najviše kategorije sa pet zvjezdica, kad je notorna činjenica da su razlike u investiciji i broju zaposlenih u hotelu sa pet ili četiri zvjezdice zanemarive?

Predvidjeti mogućnost ograničenja opće uporabe i za naturističke objekte, a po mogućnosti i za objekte sa 4 zvjezdice (isto visoka kategorija).

Osim iznesenog, smatramo da nije potrebno diferencirati ugostiteljske objekte unutar i izvan naselja, kada se ne isključuje opća upotreba pomorskog dobra.

Članak 70.st.3.

(3) Za koncesiju iz članka 69.stavka 2.alineja a. i b. ponuđena koncesijska naknada ne može biti niža od trostrukog iznosa prosječne koncesijske naknade postignute na natječaju za gospodarsko korištenje plaža/privezišta/sidrišta u godini koja je prethodila davanju koncesije, a unutar iste turističke kategorizacije mjesta.

Prijedlog

Predlaže se da se u stavku tri brišu riječi „trostrukog“

Takođe ukazujemo na tehničku pogrešku, naime članak 69. nema stavak 2. alineje a i b, nego se isto odnosi na stavak 1.alineje c. i d.

Obrazloženje

Smatramo da je davanje koncesije na zahtjev vrlo koristan i potreban institu u ovim specifičnim slučajevima, ali i dalje ne vidimo kao logično, pravno/ gospodarski opravdano određivanje trostrukog iznosa naknade, a što je moguće i protustavno).

Na pr. Zakon o koncesijama daje ovu mogućnost a bez da predviđa neku veću naknadu za ove slučajeve (čl. 29.):

„– da se koncesija na zahtjev može dati ako postojeća i/ili planirana gospodarska aktivnost gospodarskog subjekta na određenoj lokaciji čini s predmetom koncesije za koju se zahtjev podnosi, neodvojivu tehnološku ili fukcionalnu cjelinu, te koncesija služi isključivo za obavljanje te gospodarske aktivnosti....

– ponuđena naknada za koncesiju viša je ili jednaka naknadi za koncesiju utvrđenoj posebnim zakonom.“

Propisivanje koncesijske naknade u trostrukom iznosu predstavlja diskriminaciju gospodarskih subjekata koji gospodarski koriste plaže/privezišta/sidrišta, u odnosu na druge gospodarske subjekte. Ovo smatramo eklatantnim primjerom stavljanja turizma u diskriminirajući položaj u odnosu na druge djelatnosti te je smatramo neustavnim i očekujemo da će imati za posljedicu niz sporova. Također, imat će i tehničkih teškoća u provedbi, posebice ako se unutar iste turističke kategorizacije mjesta nije ostvarila niti jedna koncesija po natječaju.

Također, ova odredba može dovesti i do situacije da nema zainteresiranih za dobivanje koncesije na zahtjev iz razloga što je ovu visoku naknadu teško komercijalno opravdati.

Članak 71. stavak 4.

(4) Davatelj koncesije može zahtjev prihvati u cijelosti ili djelomično, a može odlukom zahtjev odbiti kao neosnovan uz obrazloženje.

Komentar

Potrebno je urediti u kojem slučajevima davatelj koncesije ima pravo odbiti taj zahtjev (kako se ne bi radilo o „diskrecijskoj“ odluci). Iz odredaba Zakona o koncesijama proizlazi da se zahtjev prihvata ako su ispunjeni propisani uvjeti.

Pravna zaštita i rješavanje sporova

Članak 74.stavak 1.

(1) Za raspravljanje svih pitanja i rješavanje svih sporova u svezi s davanjem, izvršavanjem, opozivom, oduzimanjem ili izmjenom odluka o koncesiji na pomorskom dobru, za koje je davatelj koncesije jedinica lokalne samouprave nadležna je teritorijalno nadležna županija.

Prijedlog

Smatramo kako nadležnost za sporove ne bi trebala biti na Županiji već na ministarstvu. Naime, može se dogoditi da se prethodni davatelj koncesije (županija) predviđi nadležnim za spor koji nastane iz nastojanja lokalne samouprave (Grad) da se „pravično“ promijene odredbe postojećih ugovora o koncesiji pa Županija koja je dala koncesiju rješava predmetni spor oko npr. visine naknade.

Lučko područje

Članak 92.st.3.

(3) Na lučkom području može se odrediti i nautički dio luke samo ako je u cijelosti zadovoljena javna funkcija luke osiguravanjem operativnih potreba.

Prijedlog

Predlaže se izmjena stavka 3. na način da glasi: Na lučkom području može se odrediti i nautički dio luke samo za privremeni privez i pristajanje ako je u cijelosti zadovoljena javna funkcija luke osiguravanjem operativnih potreba.

Obrazloženje:

Ukoliko se ne ograniči vrijeme i rok za privez u nautičkom dijelu luke otvorene za javni promet i prepusti Lučkoj upravi način korištenja postoji mogućnost nastanka marina koje ni približno ne zadovoljavaju uvjete koje se postavljaju pred marine (minimalni i ostali uvjeti koje moraju ispunjavati luke nautičkog turizma prema propisima Ministarstva turizma). U Čl.95 je točno navedeno koje poslove obavlja Lučka uprava.

Dijelovi luka županijskog i lokalnog značaja i gradskih luka

Članak 139. stavak 1.

(1) Luke županijskog i lokalnog značaja i gradske luke moraju imati operativni dio luke i komunalni dio luke, a mogu imati ukoliko ima prostora i potrebe sportski i nautički dio luke te iskrcajno mjesto za ribarska plovila.

Prijedlog – brisati riječi „i nautički“.

Obrazloženje

Ostavljanjem riječi „nautički“ u ovom stavku, županijske luke i luke lokalnog značaja pretvaraju se u privezišta bez osnovnih uvjeta koje moraju zadovoljavati komercijalne luke i tako čine nelojalnu konkureniju lukama posebne namjene i ne zadovoljavaju osnovne zahtjeve nautičara koji traže sigurnost i čuvanje njihove imovine, a zanemaruju osnovnu ulogu priveza domicilnom stanovništvu.

Članak 142.

(1) Nautički dio luke je dio luke namijenjen za vez brodova, jahti ili brodica koji ne traje dulje od mjesec dana.

(2) Nautički dio luke može se koristiti i za vez brodova, jahti ili brodica u zimovanju.

(3) Zimovanje, u smislu ovoga Zakona, jest neprekinuti boravak plovnog objekta u luci izvan nautičke sezone koje ne može trajati dulje od osam mjeseci.

Prijedlog – brisati članak 142.

Obrazloženje:

Predloženi članak smatramo nelojalnom konkurencijom lukama nautičkog turizma. Komunalne luke na taj način zanemaruju zbog profita osnovnu djelatnost za koju su namijenjene kako i samo ime kaže „komunalne luke“. Komunalne luke nisu opremljene za pružanje cjelogodišnjeg veza, jer nemaju sanitarije, separatore oborinskih voda, osiguranje i niz druge opreme koje moraju imati luke nautičkog turizma za prihvatanje jahti i brodica na cjelogodišnji vez. Time podjela luka na luke posebne namjene i komunalne luke gubi svaki smisao, jer se komunalne luke mogu baviti vezivanjem brodica i jahti na identičan način kao i luke nautičkog turizma. Nitko ne bi imao ništa protiv da se i dijelovi komunalne luke bave nautičkim turizmom, ali tek kad zadovolje sve kriterije koje moraju zadovoljiti i luke nautičkog turizma.

Članak 143. stavak 1.

(1) Sportski dio luke je dio luke namijenjen za vez, dizanje i spuštanje brodica i jahti, te ostalih plovila za sportska natjecanja, a koja su u vlasništvu sportskih udruga, te korištenje suprastrukture za pohranjivanje tih plovila i opreme za sport.

Prijedlog

Predlažemo dopunu članka 143.stavka 1. na način da se iza riječi „udruga“ dodaju riječi: „i fizičkih osoba koje su članovi sportskih udruga“

Obrazloženje

Sportske udruge su, na žalost, u vlasništvu vrlo malog broja brodica i jahti koje sudjeluju na sportskim natjecanjima – regatama krstaša. U najboljem slučaju, veći jedriličarski klubovi vlasnici su jednog ili dva krstaša koji služe ili za promociju jedriličarskog sporta, ili za školovanje jedriličara. Najveći dio jedrilica krstaša koji sudjeluje na natjecanjima u vlasništvu su fizičkih osoba, koji ne ostvaruju nikakvu gospodarsku korist, a koji svojom imovinom znatno doprinose razvoju jedriličarskog sporta. U praksi danas su takva plovila privezana u sportskim lučicama uz znatno manje naknade nego u komercijalnim marinama. Izuzimanjem takvih plovila iz sportskih luka, znatno ćemo utjecati na broj plovila koje će ubuduće pristupati natjecanjima, a sportskim klubovima ćemo oduzeti i mali dio naknade koja im je potrebna za održavanje samih sportskih luka.

Luka nautičkog turizma

Članak 151.

(1) Luka nautičkog turizma je luka koja služi za prihvat i smještaj plovila, te je opremljena za pružanje usluga korisnicima i plovilima. U poslovnom, građevinskom i funkcionalnom pogledu čini jedinstvenu cjelinu.

Prijedlog

Predlažemo da članak glasi (1) Luka nautičkog turizma je luka koja služi za prihvat i smještaj plovila, te je opremljena za pružanje usluga čuvanja i nadzora, ugostiteljskih, servisnih popravaka, osiguranja ekoloških standarda, sanitarija i osiguranja imovine brodica i jahti korisnicima i plovilima. U poslovnom, građevinskom i funkcionalnom pogledu čini jedinstvenu cjelinu.

Obrazloženje:

U našem prijedlogu su navedene samo osnovne usluge koje treba dodati u definiciju luke nautičkog turizma, a koje mora zadovoljiti luka nautičkog turizam, a detaljnije je obrađeno u posebnom pravilniku Ministarstva turizma (Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji luka nautičkog turizma NN 72/08). Smatramo da je potrebno uskladiti kriterije.

Potkoncesija i sporedne djelatnosti u lukama posebne namjene

Članak 154.

(1) Ugovorom o koncesiji za luku posebne namjene odredit će se osnovne djelatnosti u luci posebne namjene.

(2) Osnovne djelatnosti ne mogu se dati u potkoncesiju niti obavljati od strane trećih osoba.

(3) Sporedne djelatnosti obavljaju se na temelju zaključenog ugovora o obavljanju sporedne djelatnosti s koncesionarom, te je koncesionar o takvom ugovoru dužan izvestiti davatelja koncesije.

(4) Za obavljanje sporednih djelatnosti kada je potrebno isključivo korištenje infrastrukture dijela lučkog područja koncesionar je dužan sklopiti ugovor o potkoncesiji uz suglasnost davatelja koncesije.

Komentar

Smatramo kako je stavak 4. potrebno pobliže objasniti, s obzirom da Zakon o koncesijama propisuje da koncesionar ima pravo od davatelja zatražiti odobrenje za sklapanje ugovora o potkoncesiji kada iz objektivnih opravdanih razloga nije moguće sklopiti podugovor o obavljanju sporednih djelatnosti koncesije, odnosno kada je pravni status nekretnine koja je predmet koncesije takav da nije sposobna biti objektom prava vlasništva i drugih stvarnih prava, koncesionar može pravo obavljanja sporednih djelatnosti koncesije na toj nekretnini prenijeti na treće osobe sklapanjem ugovora o potkoncesiji.

Iz navedenog nije nam jasno da li pravni subjekti registrirani za djelatnost popravka i preinake brodica (serviseri plovila), trebaju sklopiti ugovor o obavljanju sporedne djelatnosti s koncesionarom (ili po zakonu o koncesijama podugovor o obavljanju sporednih djelatnosti koncesije – potrebno uskladiti terminologiju) ili ugovor o potkoncesiji.

Navedenu dilemu imamo iz razloga što serviseri za obavljanje svoje djelatnosti trebaju koristiti infrastrukturu dijela lučkog područja koncesionara na kojem su obično, ne i nužno registrirani (koriste dio nekretnine), ali svoj posao ne obavljaju isključivo na tom dijelu –posao popravka obavljaju i u drugim lukama posebne namjene.

Navedeno tumačenje je potrebno pogotovo u svjetlu činjenica kako neki postojeći ugovori o koncesijama, sklopljeni po prije važećim propisima, a čiji istek može biti i za više od 10 godina, ne sadrže odredbu o mogućnosti davanja potkoncesije.

Prestanak koncesije za luku posebne namjene

Članak 155. stavak 4.

(1) Prestankom koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra za luku posebne namjene prestaje pravo gospodarskog korištenja luke posebne namjene.

(2) Iznimno od odredbe iz stavka 1.ovoga članka, luka posebne namjene može se odlukom davatelja koncesije privremeno dati na gospodarsko korištenje dotadašnjem koncesionaru prema istim uvjetima iz ugovora o koncesiji, ako je već započeo postupak davanja koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra za luku posebne namjene na dotadašnjem lučkom području, koji u trenutku prestanka koncesije još nije dovršen.

(3) Pravo iz stavka 2. ovoga članka traje do dovršetka postupka davanja koncesije, a najdulje godinu dana i ne može se obnoviti.

(4) Ako je koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra za luku posebne namjene prestala izvan okolnosti iz stavka 2. ovoga članka, davatelj koncesije dužan je radi osiguranja sigurnosti, a prema uvjetima iz stavka 2. i 3. ovoga članka luku posebne namjene privremeno dati na gospodarsko korištenje teritorijalno najbližoj nadležnoj lučkoj upravi.

Prijedlog – brisati stavak 4. članaka 155.

Obrazloženje

Smatramo, bar što se tiče luka posebne namjene za opskrbu plovnih objekata gorivom, da bi predložena formulacija dopustila mogućnost „oduzimanja“ infrastrukture (prirasta) pomorskom dobru koju su privredni subjekti zakonito izgradili radi obavljanja gospodarske djelatnosti.

Privezište

Članak 158.

(1) Privezište je izdvojeni i samostalni infrastrukturni objekt (ponton, gat, mol, riva i sl.) i dio morskog akvatorija izvan lučkog područja koji služi za vez plovnih objekata, a gospodarski se koristi na temelju koncesije sukladno ovom Zakonu i koje ne može biti dulje od 50 metara upotrebljive obale.

(2) Na privezištu se ne mogu pružati usluge opskrbe plovila (voda, električna energija, gorivo i sl), plaća se naknada za vez, a koncesionar je dužan prihvati komunalni otpad s plovila.

Prijedlog

Predlaže se izmjena članka na način da glasi:

(1) Privezište je izdvojeni i samostalni infrastrukturni objekt (ponton, gat, mol, riva i sl.) i dio morskog akvatorija izvan lučkog područja koji služi za vez plovnih objekata, pristajanje, sidrenje i zaštitu plovnih objekata, te ukrcaj i iskrcaj putnika i roba, a gospodarski se koristi na temelju koncesije sukladno ovom Zakonu. Duljinu upotrebljive obale i veličinu kopnenog dijela privezišta određuje davatelj koncesije sukladno interesima i potrebama jedinice lokalne samouprave.

Obrazloženje

Ograničavanje duljine upotrebljive obale i veličine kopnenog dijela privezišta u ovom Nacrtu onemogućavaju obavljanje djelatnosti i investiranja, te se predlaže da duljinu upotrebljive obale i veličinu kopnenog dijela privezišta određuje davatelj koncesije.

Također ne vidimo razloga zakonskoj zabrani pružanja usluga opskrbe plovilom, uz ispunjavanje zakonskih kriterija.

Glede prihvata komunalnog otpada s plovila, isto je potrebno detaljnije urediti, budući u komunalni otpad, obuhvaća i vrste otpada koji se sakupljaju odvojeno, uz napomenu kako gospodarski subjekti koji obavljaju poslove privezišta, u pravilu nisu registrirani za sakupljanje otpada.

Servisno privezište

Članak 159. stavak 1.

(1) Servisno privezište je samostalni infrastrukturni objekt (ponton, gat, riva, mol) ne dulji od 50 metara upotrebljive obale opremljene opremom za dizanje i spuštanje odnosno izvlačenje plovila na koji se naslanja kopneni dio privezišta maksimalne površine 1000 metara četvornih i

dio morskog akvatorija, a koje služi obavljanju djelatnosti servisiranja plovnih objekata, te je namijenjeno za pristajanje plovila radi servisa i gospodarski se koristi na temelju koncesije sukladno ovom Zakonu.

Prijedlog

Predlaže se izmjena ovog stavka na način da glasi: Servisno privezište je samostalni infrastrukturni objekt (ponton, gat, riva, mol) i dio morskog akvatorija opremljen za dizanje i spuštanje odnosno izvlačenje plovila na koji se naslanja kopneni dio privezišta i dio morskog akvatorija, a koje služi obavljanju djelatnosti servisiranja plovnih objekata, te je namijenjeno za pristajanje plovila radi servisa i gospodarski se koristi na temelju koncesije sukladno ovom Zakonu.

Obrazloženje

Pogledati obrazloženje za čl. 158.st.1.

Članak 172.

(1) O početku obavljanja nadzora inspektor će obavijestiti odgovornu osobu nadzirane pravne osobe i fizičku osobu, ako je dostupan, osim ako smatra da bi obavlještavanje umanjilo učinkovitost nadzora.

Komentar

Držimo da je prisutnost odgovorne osobe obvezna prilikom inspecijskog nadzora.

Članak 178.

Protiv rješenja inspektora ne može se podnijeti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Komentar

Trebalo bi predvidjeti mogućnost davanja žalbe nadležnom ministarstvu jer upravni spor ne rješava dovoljno brzo potencijalne sporove, a inspektor ima mogućnost davanja zabrane obavljanja djelatnosti.

Članak 180. stavak 5.

(5) Ako se za pomorski prekršaj iz stavka 1.ovoga članka ne može odrediti mjesna nadležnost lučke kapetanije, prekršajni postupak u prvom stupnju vodi Lučka kapetanija Rijeka.

Prijedlog

Predlaže se da se u slučaju nemogućnosti određivanja mjesne nadležnosti lučke kapetanije, za prekršajni postupak u prvom stupnju umjesto Lučke kapetanije Rijeka navede da postupak vodi zemljopisno najbliža lučka kapetanija.

Članak 183.st.1.točka 1.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 kuna do 250.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj pravna osoba:

- 1. Ako pomorsko dobro gospodarski koristi ili upotrebljava bez ugovora o koncesiji, odobrenja za posebnu upotrebu ili dozvole (članak 62., članak 47. i članak 44.);*

Prijedlog

Predlažemo promjenu članka 183. st. 1. točka 1. tako da ista sada glasi: „Novčanom kaznom od 50.000,00 kuna do 250.000,00 kuna kaznit će se za pomorski prekršaj pravna osoba:

- 1. ako pomorsko dobro gospodarski koristi ili upotrebljava bez ugovora o koncesiji prouzrokovano isključivom krivnjom te pravne osobe, odobrenja za posebnu upotrebu ili dozvole ili rješenja o privremenoj upotrebi ili gospodarskom korištenju pomorskog dobra (članak 62., članak 47. članka 44. i članka 198.)*

Obrazloženje

Smatramo da se novčana kazna ne bi trebala plaćati ni u slučaju kad je izdano rješenje o privremenoj upotrebi ili gospodarskom korištenju pomorskog dobra navedenog u članku 198.

ovog Nacrtu prijedloga Zakona posebice ne u slučajevima gdje već postoje izgrađeni poslovni objekti privrednih subjekata temeljem važećih dozvola i prethodno na pomorskom dobru i u trenutku donošenja ovog Zakona kao i prije toga obavljaju gospodarsku djelatnost na istom, a ugovor o koncesiji nemaju jer RH nije stvorila pretpostavke za koncesioniranje. U kažnjavanju treba razlikovati one pravne osobe koji „uzurpiraju“ pomorsko dobro od onih pravnih osoba koje su izgradile objekte sukladno važećim propisima, više godina posluju na pomorskom dobru (većinom su prethodno imali ugovor o koncesiji) i žele sklopiti ugovor o koncesiji ali nisu stvorene pretpostavke za isto (neutvrđena granica pomorskog dobra i sl.)

Članak 191.

(1) Ako je na nekretnini koja je pomorsko dobro do dana stupanja na snagu ovoga Zakona izgrađena zgrada stambene ili stambeno poslovne namjene do dana 15. veljače 1968.godine ili je od tog nadnevka pa do dana 21. lipnja 2011. godine takva zgrada zakonito izgrađena, vlasnik ili suvlasnici zgrade odnosno upravitelj zgrade određen od vlasnika posebnih dijelova zgrade dužni su u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pokrenuti postupak pri nadležnom upravnom odjelu u županiji, radi izmjene granice pomorskog dobra na dijelu zemljišta na kojem je zgrada izgrađena i koje je nužno za redovnu upotrebu zgrade.

1. Prijedlog

Predlažemo dopunu članka 191. st. 1. tako da se iza riječi „stambene“ stavi zarez i doda riječ „poslovne“

Obrazloženje:

Gospodarski subjekti su stavljeni u neravnopravni položaj i odredbom članka 191. kojom se izdvajanje zakonito sagrađenih zgrada predviđa samo za stambene i stambeno poslovne namjene. Smatramo da pravne osobe koje imaju tako izgrađene poslovne zgrade također trebaju imati pravo pokrenuti postupak radi izmjene granice pomorskog dobra dijela zemljišta na kojem je zgrada izgrađena i koje je nužno za redovnu upotrebu zgrade.

Predlažemo da se pod jednakim uvjetima i ista prava na izdvajanje iz pomorskog dobra predviđi za sve zakonito izgrađene zgrade.

2. Prijedlog

Dodaje se novi stavak koji glasi:

„S vlasnikom odnosno suvlasnikom zgrade u smislu ovog članka razumijevaju se i trgovačka društva nastala pretvorbom bivših društvenih poduzeća kojima je u vrijednost društvenog kapitala prilikom pretvorbe procijenjeno ulaganje u objekte na pomorskom dobru ili je u procjenu uključena vrijednost zemljišta na pomorskom dobru.“

Obrazloženje

Smatramo da s vlasnicima treba izjednačiti i trgovačka društva u slučaju iz dodanog stavka. Vidjeti i komentar uz članak 193.

Članak 192. stavak 1. i 5.

(1) *Nisu valjani zemljišnoknjižni upisi prava vlasništva koji potječu od nekadašnjeg prava upravljanja ili korištenja i raspolaganja na stvari u društvenom vlasništvu u korist pravnih osoba na nekretninama koje su u vrijeme njihove pretvorbe istih pravnih osoba ili pretvorbe njihova pravnog prednika bile pomorsko dobro ili su pomorsko dobro sukladno članku 7.ovoga Zakona.*

(5) *Pravne i fizičke osobe koje su bile upisane kao vlasnici pomorskogdobra u smislu stavka 1.ovoga članka nemaju pravo na naknadu u vezi s brisanjem prava vlasništva.*

Prijedlog

Predlažemo promjenu članka 192. st. 1. tako da isti sada glasi: „ Brisat će se zemljišnoknjižni upisi prava vlasništva koje potječe od nekadašnjeg prava upravljanja ili korištenja i raspolaganja na stvari u društvenom vlasništvu u korist pravnih osoba na nekretninama koje

su u vrijeme njihove pretvorbe ili pretvorbe njihova pravnog prednika bile pomorsko dobro ili su pomorsko dobro sukladno članku 7. ovog Zakona.“

Također predlažemo promjenu stavka 5. istog članka tako da isti sada glasi: „Pravne i fizičke osobe koje su bile upisane kao vlasnici pomorskog dobra u smislu stavka 1. ovog članka imaju pravo na naknadu u vezi s brisanjem prava vlasništva.“

Obrazloženje:

Smatramo da pravne osobe u slučajevima koje propisuje ovaj članak Nacrtu Zakona imaju pravo na naknadu u vezi s brisanjem prava vlasništva.

Komentari na članke 190. – 192.

Smatramo nedopustivim da se zemljišnoknjižni upisi vlasništva čine nevaljanim i za nekretnine koje predstavljaju pomorsko dobro a u trenutku upisa to nisu bili, i to unutar Zakonom propisanog minimuma širine pomorskog dobra posebice s obzirom na činjenicu da se u vrijeme ratnih uvjeta nisu mogli valjano provoditi postupci radi utvrđivanja koji i koliki dijelovi neke zemljišnoknjižne čestice pripada pomorskom dobru. Naime, kako zbog ratom uvjetovanog nefunkcioniranja katastarskih ovlaštenika te kratkoće rokova u postupcima pretvorbe i privatizacije prijavljivane su i procjenjivane čitave zemljišnoknjižne čestice kako su prema vjerodostojnim ispravama i postojale, a koje su u nekim dijelovima bile i unutar zakonom propisanog minimuma širine pomorskog dobra. Navedeno ne bi smjelo biti nevaljano budući da su i stjecanja tih i takvih cijelih čestica bila prethodno valjana a pomorsko dobro nije bilo utvrđeno niti se u pretvorbi moglo utvrditi već je u cijelosti procijenjeno.

Odredba da nekretnina iz ranijeg društvenog vlasništva mora biti uknjižena kao vlasništvo pravne osobe, (uz uvjet da je ista procijenjena u kapital), kako bi pravna osoba imala pravo naknade je gotovo neprovediva. Naime, u praksi se događa da je pojedina čestica znatno veća/šira od minimalnih 6 m te za navedenu česticu se pokrenuo postupak utvrđivanja granice pomorskog dobra (koji postupak je odredio da je pomorsko dobro i znatno šire od 6 m). Parcelacija te nakon toga uknjižba po utvrđenoj granici pomorskog dobra nije provedena jer je postupak vođen isključivo sukladno prijedlogu i dinamici državnog odvjetništva (kao jedinog nadležnog) koje godinama nije radilo na provedbi istog. Na taj način niti jedan dio nekretnine nije uknjižen kao vlasništvo pravne osobe (ostao upis društvenog vlasništva) čime pravna osoba kao imatelj zakonske osnove za biti upisan kao vlasnik čestice nema mogućnost kasnijeg sudjelovanja u izvlaštenju kroz postupak nagodbe (članak 193) zbog neupisanog vlasništva. Obavezno bi trebalo pravo izvlaštenja biti povezano sa valjanim stjecanjem nekretnine (sukladno Zakonu o pretvorbi i privatizaciji) te iskazivanjem iste u kapitalu Društva za one nekretnine koje su obuhvaćene izvan pomorskog dobra definiranog člankom 6. Zakona. (minimalno 6m).

Nadalje, članci su u cijelosti u koliziji sa Zakon o pretvorbi. Naime, kako je prethodno navedeno za pojedine parcele koje su u cijelosti iskazane u kapitalu Društava, a od kojih je samo dio utvrđivanjem granice pomorskog dobra (i to naknadno jer se u doba rata i okupacije nije moglo vršiti utvrđivanje granice pomorskog dobra) „ušao“ u pomorsko dobro, ostatak koji nije pomorsko dobro nije mogao biti knjižen na Društvo jer se proces parcelacije po utvrđivanju granice pomorskog dobra kao i prijedlog za uknjižbu parcela pomorskog dobra mogao pokrenuti samo od nadležnog državnog odvjetništva, tako da je ostatak čestice postao „taocem“ neažurnosti“ nadležnih institucija dok društva nisu tu mogla ništa osim čekati da se postupak od drugih okonča. Nije samo neažurnost u pitanju, naime, institucije RH su čekale sa postupcima jer su za predmetne nekretnine bili predviđeni postupci izvlaštenja za kojeg nije bilo rezervirano novca u proračunu.

Inače, u cijelom zakonu su odredbe o tome što se izvlašćuje nedovoljno jasno definirane pa kao takve stvaraju mogućnosti potencijalnih sporova oko tumačenja što je pomorsko dobro za koje je predviđeno izvlaštenje, a što je pomorsko dobro za koje nije predviđeno izvlaštenje.

Članak 193.

(1) Trgovačka društva nastala pretvorbom bivših društvenih poduzeća kojima je u vrijednost društvenog kapitala prilikom pretvorbe procijenjeno ulaganje u objekte na pomorskom dobru ili je u procjenu uključena vrijednost zemljišta na pomorskom dobru, a kojima je do dana stupanja ovoga Zakona na snagu bila dodijeljena koncesija za korištenje pomorskog dobra na području koje obuhvaća dotični objekt ili zemljište, mogu zatražiti zaključenje nagodbe u cilju rješavanja imovinskih odnosa na navedenom zemljištu i objektima.

(2) Ako je u vrijednost društvenog kapitala prilikom pretvorbe procijenjena vrijednost objekata ili zemljišta koji u vrijeme pretvorbe nisu imali status pomorskog dobra, ali su taj status naknadno stekli, trgovačka društva nastala pretvorbom takvih društvenih poduzeća, a kojima je do dana stupanja ovoga Zakona na snagu bila dodijeljena koncesija za korištenje pomorskog dobra na lokaciji na kojoj se nalazi dotični objekt ili zemljište, mogu zatražiti zaključenje nagodbe u cilju rješavanja imovinskih odnosa na navedenom zemljištu i objektima.

(3) Odredbe stavaka 2. i 3. ovoga članka ne primjenjuju se na objekte i/ili zemljišta smještena na području koje prema ovom Zakonu predstavlja pomorsko dobro po samom Zakonu u smislu članka 7. ili je unutar zakonskog minimuma od 6 metara u smislu članka 6. stavka 2.

(4) Nagodba iz ovoga članka se može ugovoriti jedino u smislu dodjele nove koncesije na zahtjev ili produženja roka postojeće koncesije, a pod uvjetom davanja tabularne izjave za upis pomorskog dobra u zemljišnim knjigama.

Prijedlog –ispitati da li u ovakovom obliku može ostvariti svrhu zbog koje je uvršten u prijedlog Nacrtu Zakona, te ga izmijeniti.

Obrazloženje

Smatramo da trgovačka društva iz ovog članka:

- trebaju biti izjednačena u pravima neovisno o tome imaju li trenutno ili nemaju koncesiju na tom dijelu pomorskog dobra;
- dodatno, unos pojedinog objekta u društveni kapital u pretvorbi (ako se radi o zakonitoj izgradnji te neovisno je li procijenjeno kao građevina ili kao ulaganje) treba imati isti status kao što je riješeno za pravne i fizičke osobe u članku 191. Zakona. U protivnom bi se stjecanja u smislu propisa o pretvorbi i privatizaciji „derogirala“ ovim propisom. U vrijednost društvenog kapitala uključene su i vrijednosti ovih nekretnina/ ulaganja (koje su dioničari platili), te se ovo treba odgovarajuće valorizirati (a ne isključiti mogućnosti koje imaju osobe iz članka 191.).
- prijašnji vlasnik možda nema mogućnost (novčano, vremenski, fizička osoba nema želju koncesije) pokretanja postupka za dodjelu nove koncesije pa time gubi pravo na naknadu koja mu zakonski pripada kao vlasniku kojeg se izvlašćuje, stoga smatramo stavak 4. i neustavnim.

Naime, smatramo kako je intencija predmetnog članka ugovaranje nagodbe u smislu dodjele nove koncesije na zahtjev ili produženja roka postojeće koncesije, a pod uvjetom davanja tabularne zjave za upis pomorskog dobra u zemljišnim knjigama.

U stavku 1 i 2 definira se tko može zatražiti zaključenje predmetne nagodbe il pod kojim uvjetima.

Konkretno, radi se o:

- trgovačkim društvima koja su nastala pretvorbom bivših društvenih poduzeća kojima je u vrijednost društvenog kapitala prilikom pretvorbe procijenjeno ulaganje u objekte na pomorskom dobru ili je u procjenu uključena vrijednost zemljišta na pomorskom dobru, a kojima je do dana stupanja na snagu predmetnog prijedloga Zakona bila dodijeljena koncesija za korištenje pomorskog dobra na području koje obuhvaća dotični objekt ili zemljište
- trgovačkim društvima koja su nastala pretvorbom društvenih poduzeća kojima je u vrijednost društvenog kapitala prilikom pretvorbe procijenjena vrijednost objekata ili zemljišta koji u vrijeme pretvorbe nisu imali status pomorskog dobra , ali su taj status naknadno stekli, te im je do dana stupanja na snagu ovog prijedloga zakona dodijeljena koncesija za korištenje pomorskog dobra na lokaciji na kojoj se nalazi dotični objekt ili zemljište

Nadalje, u stavku 3. predmetnog članka zakonodavac izuzima iz primjene sve objekte i / ili zemljišta smještena na području koje prema Zakonu predstavljaju pomorsko dobro po samom zakonu ili je unutar zakonskog minimuma od 6 metara u smislu članka 6 stavka 2.

Imajući u vidu članke 6. i 7. ovog zakona koji definiraju prostor pomorskog dobra smatramo da zakonodavac stavkom 3. dovodi u pitanje za koje objekte i /ili zemljišta će uopće biti moguće ugovaranje nagodbe?

Nadalje smatramo kako bi u primjeni zakona zbog nepreciznosti odredbe moglo doći do različitih tumačenja u odnosu na koje objekte i / ili zemljišta je moguće ugovoriti nagodbu sukladno članku 193. stavcima 1. i 2. , za razliku od objekata koji predstavljaju kopneni dio pomorskog dobra po samom Zakonu pa predmetna nagodba nije moguća sukladno članku 193. stavku 3. prijedloga Zakona.

Ukazuje se na potrebu preispitivanja odredbe članka 193. stavaka 3. kako isti ne bi derogirao stavke 1. i 2. čiji je cilj kako i sam zakonodavac navodi rješavanje imovinskih odnosa na predmetnim zemljištima i objektima kako bi se zaštitila ulaganja trgovačkih društava.

Uvođenjem ovako tehnički izrađenog pravnog propisa koji se može različito tumačiti došlo bi do povrede ustavnog načela u kojem se izričito navodi kako se prava stečena ulaganjem kapitala ne mogu umanjiti zakonom ni drugim pravnim aktom.

Postojeće koncesije i koncesijska odobrenja na pomorskom dobru i postupci u tijeku

Članak 196. stavak 3.

(3) Ugovori o koncesiji koji su sklopljeni prije stupanja na snagu ovoga Zakona mogu se, na prijedlog davatelja koncesije ili koncesionara izmijeniti sklapanjem dodatka ugovora o koncesiji, kojim će se koncesijska naknada utvrditi prema odredbama ovoga Zakona.

Komentar

Daje mogućnost prisiljavanja koncesionara na promjenu ugovora na gore čime se dovodi u opasnost financijska opstojnost ugovora o koncesiji, posebice imajući u vidu da je koncesionar imao ulaganja koja ne može vratiti na jednak način uz promjenu vrijednosti koncesije. Ako se ima na pameti odredba članka 70. stavak 3. onda povećanje cijene može biti dramatično i ozbiljno ugroziti poslovanje pojedinih koncesionara koji su koncesiju stekli sukladno tada važećim propisima i u dobroj vjeri.

Ovu odredbu smatramo i upitnom jer dira se u postojeće ugovore- pravna nesigurnost (potrebna je suglasnost obje strane za ovakve izmjene?)

Privremeno korištenje pomorskog dobra

Članak 198.

(1) Za posebnu upotrebu i gospodarsko korištenje postojećih objekata izgrađenih na pomorskom dobru korisnik je dužan plaćati naknadu za privremeno korištenje pomorskog dobra ako nisu ispunjene zakonske prepostavke za davanje koncesije ili odobrenja sukladno ovom Zakonu.

(2) Rješenje o privremenoj upotretbi ili gospodarskom korištenju pomorskog dobra donosi Ministarstvo u trajanju do tri godine.

(3) Ako se u tom roku ne ispune zakonski uvjeti za davanje odobrenja ili raspis natječaja i dodjeli odobrenje ili koncesija pomorsko dobro se stavlja u opću upotrebu.

(4) Popis objekata koji su po samom zakonu pomorsko dobro ili se nalaze u granicama pomorskog dobra, a u funkciji su gospodarskog korištenja i posebne upotrebe iz stavka 1.ovoga članka Ministarstvu dostavlja nadležna lučka kapetanija koja je u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona dužna sačiniti takav popis.

(5) Naknada za privremenu upotrebu i gospodarsko korištenje pomorskog dobra prihod je državnog proračuna.

(6) Ministar pravilnikom propisuje postupak i visinu naknade za privremenu posebnu upotrebu i gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

(7) Naknada za privremeno gospodarsko korištenje pomorskog dobra ne može biti niža od dvostrukog iznosa prosječne naknade za koncesiju za takav, odnosno sličan objekt koja je postignuta na natječaju za koncesiju u godini koja prethodi privremenom korištenju.

Prijedlog

Izmijeniti članak 198. tako da glasi:

„(1) Za posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje postojećih objekata izgrađenih na pomorskom dobru korisnik je dužan plaćati naknadu za privremeno korištenje pomorskog dobra ako nisu ispunjene zakonske prepostavke za davanje koncesije ili odobrenja sukladno ovom Zakonu.

(2) Pod objektima iz stavka 1. razumijevaju se i uređene morske i/ili sidrišta i/ili privezišta.

(3) Korisnik u smislu stavka 1. ovog članka je osoba koja je temeljem ovog zakona ovlaštena zatražiti koncesiju na zahtjev, a u slučaju nepostojanja takvog korisnika ili nepostojanja interesa od strane takvog korisnika, to može biti osoba koja je posljednja koristila predmetno pomorsko dobro temeljem ugovora o koncesiji ili druga osoba koja za to ima pravni odnosno gospodarski interes.

(4) Rješenje o privremenoj upotrebi ili gospodarskom korištenju pomorskog dobra donosi Ministarstvo u trajanju do pet godina.

(5) Ako se u tom roku ne ispune zakonski uvjeti za davanje odobrenja ili raspis natječaja i dodjeli odobrenja ili koncesija, Ministarstvo će donijeti novo Rješenje o privremenoj upotrebi ili gospodarskom korištenju pomorskog dobra na rok od još 3 godine, a nakon proteka toga roka pomorsko dobro se stavlja u opću upotrebu.

(6) Popis objekata koji su po samom zakonu pomorsko dobro ili se nalaze u granicama pomorskog dobra, a u funkciji su gospodarskog korištenja ili posebne upotrebe iz stavka 1. ovog članka Ministarstvu dostavlja nadležna lučka kapetanija koja je u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona dužna sačiniti takav popis. U slučaju da u navedenom roku nadležna lučka kapetanija ne sačini popis ili navedenim popisom nisu obuhvaćeni pojedini objekti korisnika, korisnik može samostalno dostaviti Ministarstvu popis objekata izgrađenih na pomorskom dobru.

(7) Naknada za privremenu upotrebu i gospodarsko ili korištenje pomorskog dobra prihod je državnog proračuna.

(8) Ministar pravilnikom propisuje postupak i visinu naknade za privremenu posebnu upotrebu i gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

(9) Naknada za privremeno gospodarsko korištenje pomorskog dobra ne može biti viša od iznosa naknade za koncesiju za takav, odnosno sličan objekt koja je određena propisom kojim se utvrđuje visina odnosno izračun koncesijske naknade.“

Obrazloženje:

Podržavamo uvođenje ovog instituta, ali na način da se on ne ograniči samo na „objekte“ već i na pr. i plaže, luke i sl. na način sličan onome koji vrijedi za koncesije na zahtjev, ili na način da se ovo omogući posljednjem koncesionaru na tome području ili i drugim osobama (u slučaju nepostojanja prethodnih ili ako ove nemaju interes).

Smatramo da naknada za privremeno korištenje treba biti istovjetna naknadi postignutoj na natječaju za sličan objekt (a ne dvostruka) bar za one objekte koji su prethodno izgrađeni sukladno važećim propisima i obavljaju gospodarsku djelatnost na pomorskom dobru (npr. benzinske postaje). Slično kao i kod naprijed navedenoga kod koncesija na zahtjev, ne bi se smjeli gospodarski subjekti stavljati u neravnopravan položaj. U pravilu se radi o nemogućnosti ispunjavanja zakonskih prepostavki za davanje koncesije ili odobrenja za koje u pravilu nisu „krivi“ korisnici (nisu utvrđene granice pomorskog dobra, zahtjevnost i dugotrajnost postupaka, naslijedena „stanja“ i neriješena pitanja, i dr.).

Predložili smo i drugačiji pristup kako bi uvažili realnost činjenice da ima dosta korisnika pomorskog dobra koji imaju objekte izgrađene prije 30-tak i više godina (dio benzinskih postaja na obali i otocima) i gdje obavljaju gospodarsku djelatnost ali nemaju ugovore o koncesiji jer Republika Hrvatska nije stvorila prepostavke za koncesioniranje. S obzirom da

potencijalnu mogućnost da ni do propisanog roka u Nacrtu Zakona ne budu stvorene prepostavke za koncesioniranje, predlažemo izmjenu na gore predloženi način.

Koordinator Povjerenstva

Denis Čupić

